

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และ สังคมอย่างต่อเนื่อง ประชาชนชาวไทยมีอำนาจในการซื้อมากขึ้น สังคมไทยกลายเป็นสังคมที่เรียกว่า “สังคมนิยมวัตถุ” สนใจแต่วัตถุแต่กลับละเลยจิตใจ ผู้คนต่างต้องทำงานเพื่อให้ได้เงินมาบริโภคสินค้าหรือ ความสะดวกสบายต่าง ๆ เพื่อสนองความสุขของตนเอง ทำงานมากก็ได้เงินมาก ด้วยเหตุนี้ทำให้ ความสัมพันธ์ความผูกพันในครอบครัวไทยจึงลดต่ำลงทุกวัน เพราะผู้ปกครองมุ่งแต่ทำงาน ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลาน สังคมเริ่มเข้าสู่ภาวะความเป็นอยู่ แบบต่างคนต่างอยู่เพิ่มมากขึ้น ประชาชนเกิดความเครียด และเป็นโรคจิตเพิ่มขึ้น สถานภาพ ทางครอบครัวมีอัตรากรหยร้างสูงขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ตามมามากมายเช่น ปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหาเด็กเร่ร่อน ปัญหาเด็กติดยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ เป็นต้น (พิไลพร ก้องสมุทร, 2545, หน้า 1)

ปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในสังคม เกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น วัยรุ่นเกิด พฤติกรรมการเลียนแบบ อาจจะเลียนแบบคารานักแสดงที่ตนชื่นชอบ เลียนแบบหนังหรือละคร เลียนแบบสังคมรอบตัว เลียนแบบเพื่อนในกลุ่มเมื่อเพื่อนทำอะไรหรือมีของใช้อะไรก็ต้องมีตาม บ้าง เป็นต้น พฤติกรรมของวัยรุ่นที่เลียนแบบในสิ่งที่ตนชอบนั้นอาจจะมีทั้งดีและไม่ดี ถ้าเป็น ในทางที่ดีก็จะเกิดผลดีกับตัวเอง แต่ถ้ายเลียนแบบในทางที่ไม่ดี ผลร้ายก็จะตามมา เช่น ในกรณีที่เคยมีข่าวว่าเด็กนักเรียนมัธยมถ่ายคลิปวีดิโอทางโทรศัพท์มือถือ มีทั้งคลิปวีดิโอที่รุมตบรุมทำร้าย กันในหมู่นักเรียนหญิง คลิปวีดิโอภาพโป๊เปลือยและอื่น ๆ แล้วส่งต่อภาพ หรือคลิปวีดิโอขึ้น ๆ ให้กับเพื่อนในโรงเรียนและนอกโรงเรียน หรือกรณีที่มีข่าวว่า นักเรียน ม.3 อายุ 14 ปี โคนรูม ข่มขืน ในจังหวัดเชียงราย ซึ่งข่าวในทำนองนี้พบบ่อยมากในปัจจุบัน รวมทั้งข่าวที่นักเรียนฆ่ากันก็ เพราะเหตุผลแค่เพียงไม่ชอบหน้า หรืออยู่ต่างสถาบันกัน หรือแม้กระทั่งปัญหาการทำแท้งใน วัยรุ่นที่มีมากขึ้นทุกวัน

ปัญหาต่าง ๆ ข้างต้นนี้เกิดจากวัยรุ่นขาดพื้นฐานในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ค้ำจุน ไม่คำนึงถึงสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด ไม่เกรงกลัวต่อบาป รักสนุกอย่างเดียว เห็นแก่ตัว และ คิดวิเคราะห์ไม่เป็น ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเอง แต่จะโทษที่ตัวเองอย่างเดียว ก็ไม่ถูกต้อง เพราะถ้ามองให้ลึกลงไปนั้น ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรม ที่ไม่สมควรเช่น สังคมสิ่งแวดล้อมรอบตัว สื่อ หรือตัวพ่อแม่ก็เป็นได้

ปัจจัยที่ส่งผลให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อาจจะเป็นผลมาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น การคบเพื่อน สภาพแวดล้อมของชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ เป็นต้น การคบเพื่อน ดังสุภาษิตที่ว่า คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล ในส่วนของสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ก็มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กได้เหมือนกัน การที่เด็กได้อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีน้ำใจไมตรี พึ่งพาช่วยเหลือกัน เด็กก็จะได้รับแต่สิ่งที่ดี ๆ ติดตัวมาตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก ตรงกันข้ามถ้าเด็กอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีแต่สิ่งที่ไม่ดีเช่น มีการชกมวย ยาเสพติด การเล่นพนัน การทะเลาะเบาะแว้ง เป็นต้น พฤติกรรมที่ไม่ดีเหล่านั้น ก็อาจจะ เป็นผลให้เด็กเกิดการปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีเห็นในชุมชนของตนเองได้

2. สื่อมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนอย่างมากเห็นได้อย่างชัดเจน คือเรื่องของ การติดเกมส์ การติดอินเทอร์เน็ต เรื่องค่านิยมทางเพศที่รุนแรงและค่านิยมการบริโภค จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กส่วนหนึ่งมาจากสื่อ วิชญ์ บุญมาร์ตัน อาจารย์พิเศษเศรษฐศาสตร์ การเมือง มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความเห็นว่า นักศึกษาและวัยรุ่นเป็นช่วงวัย ที่สามารถซึมซับสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ และระบบการศึกษาของไทยก็ไม่มุ่งเน้นให้เด็กคิด วิเคราะห์ เน้นแต่การท่องจำและทำตาม สื่อมวลชนจึงกลายเป็นครูคนที่สอง ปัญหาที่ตามมาก็คือ เด็กจะทำตามสื่อที่ได้เสนอมานี้เพราะมีความคิดเห็นว่าสิ่งที่เสนอมานี้เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว เช่น การตามแฟชั่นของเด็กวัยรุ่น หรือแม้แต่การเสนอข่าวสารในโทรทัศน์ หรือในหนังสือพิมพ์ที่เสนอ ถึงขั้นตอนการกระทำผิดอย่างละเอียด เช่น การฆ่าตัวตายเพื่อประชดรัก หรือการฆ่าตัวตายเพราะ เรื่องเรียน หรือ การข่มขืนเพื่อนับเรียนด้วยกันโดยดูจากวิดีโอ เพราะฉะนั้น สื่อที่เป็นปัจจัย อย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบทั้งในทางที่ดี และไม่ดีได้

3. พ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมที่เด็กได้ ประพฤติปฏิบัติออกมา เป็นที่รู้กันดีว่าปัจจุบันพ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูกหลานของตนเองเพราะ ต้องไปทำงาน เมื่อบุตรหลานของท่านมีปัญหาเกิดขึ้นก็มักจะไปปรึกษากับเพื่อนของตนเอง หรือ คิดแก้ปัญหาอยู่คนเดียว โดยมองข้ามพ่อแม่ของตัวเองไป ตรงจุดนี้เองทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาได้มากมาย พ่อแม่ควรมีเวลาอบรมสั่งสอน ชี้แนะ สิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร และคอยให้ ความอบอุ่นบุตรหลานตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็กจะเป็นเหมือนเกราะคุ้มครองอย่างดี ดร.โรเบิร์ต โกลด์ จิตแพทย์เด็กที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด กล่าวว่า พ่อแม่สามารถปลูกฝังให้ลูกเป็นคนมีจริยธรรมได้ ตั้งแต่แรกเกิด แต่ไม่ใช่ด้วยการพูดจาสั่งสอนเพราะเด็กยังไม่รู้เรื่อง แต่เด็กจะซึมซับจาก

สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันแต่ละวัน จากการกระทำของพ่อแม่ เพราะฉะนั้นพ่อแม่ต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีกับลูก (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2542, หน้า 28)

เด็กคือ ทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ และมีค่ายิ่งต่อการพัฒนาสังคมในอนาคต สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันโรงเรียน รวมทั้งสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในอันที่จะปลูกฝังสร้างสรรค์ และส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา โดยเฉพาะพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องของความรับผิดชอบชีวิต ซึ่งจะเกิดอย่างเป็นธรรมชาติตั้งแต่ในวัยทารกและค่อน ๆ พัฒนาดีขึ้นเป็นลำดับ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2531, หน้า 15) การปลูกฝังให้เด็กมีจริยธรรมคุณธรรม ให้เด็กรู้จักผิดชอบชั่วดีควรจะถูกฝังกันตั้งแต่ระดับเตรียมความพร้อมหรือระดับปฐมวัย เพราะในระยะหกปีแรกของชีวิต ความเจริญทางจิตใจมีอัตราการเจริญที่รวดเร็วกว่าวัยต่อ ๆ มา เด็กในวัยนี้จะได้อ่านนิสัยขั้นเป็นรากฐานที่จะมีติดตัวไปจนตลอดชีวิต ถึงแม้เด็กจะสัมผัสประสบการณ์ของตัวเองในวัยนี้ก็ตาม แต่เด็กไม่สามารถละทิ้งทำที่และความประทับใจซึ่งเสริมสร้างขึ้นจนเป็นอุปนิสัยในระยะนี้ได้ (ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์, 2522, หน้า 2) ความเชื่อนี้สอดคล้องกับความคิดของนักทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม โคลเบอร์ก (Kohlberg) กล่าวว่า การพัฒนาทางจริยธรรมจะเกิดขึ้นในช่วงแรกของชีวิต คือ ในช่วงสี่ปีแรกและจะฝังรากลึกยากแก่การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลัง ๆ ของชีวิต ดังนั้น การเริ่มต้นปลูกฝังในสิ่งที่ดี ๆ ควรจะทำตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก การอบรมเลี้ยงดูอย่างดีข้อมทำให้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ติดตัวเด็กไปจนเติบโตใหญ่ ตรงกันข้ามถ้าเด็กถูกละเลยจากการดูแลของพ่อแม่ เมื่อเติบโตใหญ่เข้าสู่วัยรุ่น เด็กอาจจะทำในสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควรได้

ตามข้อมูลและรายงานการวิจัย รวมทั้งบทความต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้ามีความเห็นตรงกันว่า ควรจะปลูกฝังเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ให้เด็กตั้งแต่ขั้นที่พวกเขาเริ่มรับรู้ได้นั้นคือช่วงที่เป็นนักเรียนในระดับปฐมวัย ตามที่มีผู้ได้ทำการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก ได้ข้อสรุปว่า การปลูกฝังให้นักเรียนระดับปฐมวัยได้รับรู้และเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่ขั้นที่เป็นนักเรียนระดับปฐมวัยนั้น นักเรียนจะได้ซึมซับสิ่งที่ดี ๆ อันจะเป็นรากฐานทางจิตใจที่คงทนต่อไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ จอห์น ล็อก (John Lock) มีความเชื่อว่าเด็กเกิดมาพร้อมความเป็นกลางทางจริยธรรม คือไม่ดีและไม่เลว เหมือนกระดานชนวนที่สะอาดต่อไปเด็กจะดีจะเลวขึ้นอยู่กับการศึกษาและการอบรม ประสาทสัมผัส รูสโซ (Rousseau) กล่าวว่า เด็กดีและบริสุทธิ์ตั้งแต่เกิด (Innate Purity) แต่อาจมีพฤติกรรมที่ขาดจริยธรรมซึ่งเป็นผลจากการติดต่อกับผู้ใหญ่ที่ไม่ดี ทั้งสังคมและผู้ใหญ่มิอิทธิพลทำให้เด็กเลวได้ จึงควรป้องกัน โดยเฉพาะในระหว่างปีแรก ๆ ของชีวิต (ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์, 2522, หน้า 6) ดังนั้น เมื่อเราได้ปลูกฝังให้นักเรียน

ในระดับปฐมวัยได้เรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่พวกเขายังเยาว์วัยอยู่นั้นสิ่งดี ๆ ก็จะติดตัวเขาไปตลอด พอพวกเขาโตขึ้นและไปเจอกับสภาพแวดล้อมที่ชั่วๆ เช่น สื่อต่าง ๆ กลุ่มเพื่อน สังคม ฯลฯ ที่ไม่ดี พวกเขาจะสามารถควบคุมตนเองได้เพราะพื้นฐานที่ได้รับการปลูกฝังตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนระดับปฐมวัยในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเขาแน่นและดีพอที่จะไม่ทำให้เขาไปทำผิดในเรื่องต่าง ๆ

ในระบบของการศึกษานั้น กระบวนการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมสามารถทำได้โดยครูผู้สอนจะต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนด้วย เพราะนักเรียนในระดับปฐมวัยจะยึดต้นแบบ นั่นก็คือครู เป็นแบบอย่าง ตามที่เชอร์แมน โคบาย และลีฟวิน (Sears, Maccoby & Levin, n.d. อ้างถึงใน พิชญ์ ขำมา, 2543, หน้า 4) กล่าวไว้ว่า เด็กเล็ก ๆ เรียนรู้อะไรคืออะไรชั่งจากบุคคลที่ใกล้ชิด โดยผ่านกระบวนการที่ซับซ้อน (Identification) นักเรียนระดับปฐมวัยจะใช้วิธีเลียนแบบผู้มีอำนาจและผู้ที่ตนรักจนในที่สุดนักเรียนจะยอมรับกฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นหลักปฏิบัติของตนโดยอัตโนมัติ นอกจากนั้นแล้วครูควรเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมให้นักเรียนในวัยนี้ด้วย เพราะการสอนเรื่องคุณธรรมจริยธรรม จะเป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรมสำหรับการสอนให้นักเรียนในระดับปฐมวัย การจัดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การออกแบบใบเรียน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนไม่ควรมองข้าม

ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคในการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนระดับปฐมวัยคือ การที่ครูขาดความรู้ความเข้าใจ และแนวทางในการปฏิบัติเช่นเดียวกับปัญหาของการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนระดับปฐมวัย จากผลการศึกษาของอัมพรรัตน์ วัฒนะ โชติ, 2541 อ้างถึงใน พิชญ์ ขำมา, 2543) พบว่า ปัญหาการส่งเสริมจริยธรรมในการเรียนการสอนให้กับนักเรียนระดับปฐมวัยไม่บรรลุผลทั้งที่ครูมีความรู้ทางจริยศึกษา เพราะวิธีการสอนของครูมักใช้การถ่ายทอดให้นักเรียนจดจำ ท่อง และฝึกปฏิบัติโดยนักเรียนไม่เข้าใจถึงเหตุผลทางจริยธรรม นอกจากนี้ ชีระพร อุวรรณโณ (2531, หน้า 20) ได้กล่าวว่า การที่ส่งเสริมจริยธรรมให้นักเรียนระดับปฐมวัยไม่บรรลุผล เพราะการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยไม่มีแผนการสอนเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมหรือส่งเสริมลักษณะอันพึงประสงค์อย่างชัดเจน จึงทำให้ครูสอดแทรกความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ให้กับนักเรียนระดับปฐมวัยน้อยมาก และบางครั้งครูอาจละเลยไม่ได้ให้ความสำคัญ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น เด็กวัยรุนมีพฤติกรรมแสดงออกที่ไม่เหมาะสม เพราะขาดจริยธรรมคุณธรรมที่ดี สาเหตุเกิดจากการที่เด็กวัยรุนขาดการปลูกฝังพื้นฐานเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ติดมาตั้งแต่เยาว์วัย ผู้วิจัยเชื่อว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ของบุคคลควรเริ่มตั้งแต่เยาว์วัย คือ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยเพื่อบุคคลจะได้มีฐานที่มั่นคงแข็งแรง
ในอนาคตดังนั้น ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นในการสร้างแบบการให้กับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีวิธีการปลูกฝังจริยธรรมให้กับนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การใช้แนวการสอนแบบผูก
เป็นเรื่องราว หรือแนวการสอนแบบสตอรี่ไลน์ นั้นยึดหลักของการเล่านิทาน การตั้งคำถามให้
นักเรียนได้รู้จักคิด การมีส่วนร่วมของนักเรียน และเรื่องที่จะนำมาสอนนั้นควรจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ
คนหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวกับคน เช่น เรื่องเกี่ยวกับสังคม ครอบครัว หรือสิ่งที่ดีงามหรือสิ่งไม่ดี
นั้นก็คือเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม (Creswell, 1997 อ้างถึงใน กุศลเรศ แจ่มเดชะศักดิ์, 2543,
หน้า 20) ซึ่งแนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราวตั้งอยู่ของปรัชญาทางครุศึกษาที่ว่า รูปแบบการให้
การศึกษาในชั้นพื้นฐานต้องคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้เติบโตและพัฒนาการตามวัยของเด็ก การ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ
จริงในกระบวนการเรียนรู้ของตน จะทำให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนรู้ตลอด
ชีวิตและนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งในที่สุด (Harkness, 1997 อ้างถึงใน กุศลเรศ
แจ่มเดชะศักดิ์, 2543, หน้า 16)

คุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องนามธรรม นักเรียนระดับปฐมวัยเข้าใจยาก ถ้าจะบอกเล่า
หรือพูดบรรยายอย่างเดียวนักเรียนจะไม่เข้าใจและไม่เห็นภาพชัดเจน การให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน
การเรียนรู้ จะเป็นการดีกว่าการสอนแบบเดิม การสอนแบบผูกเป็นเรื่องราวเป็นการสอนที่เน้นการ
ใช้คำถามให้นักเรียนได้รู้จักคิด เน้นประสบการณ์เดิมมาวิเคราะห์แล้วตอบคำถาม ตรงจุดนี้จะทำ
ให้นักเรียนระดับปฐมวัยได้มีการคิดวิเคราะห์เป็น รวมทั้งนักเรียนจะได้รับองค์ความรู้ใหม่ และที่
สำคัญก็คือ ผู้สอนจะต้องออกแบบการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม และให้
เข้ากับเนื้อหาที่สอน และต้องสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับปฐมวัยควบคู่ไปด้วย
ขณะทำการสอน

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำการศึกษาทดลองจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมของนักเรียนระดับ
ปฐมวัยโดยใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว เพื่อให้ นักเรียนปฐมวัยได้มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี
ตั้งแต่เยาว์ และเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาผลการใช้การสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับปฐมวัย
2. เปรียบเทียบผลการใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราวต่อความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) กับ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงกว่าก่อนได้รับการทดลอง
2. คะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจและ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับปฐมวัยในกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) สูงกว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา มุ่งศึกษาผลการใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราวต่อการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับปฐมวัย และศึกษาผลการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ใน 6 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนข้อตกลงร่วมกัน
- 1.2 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที
- 1.4 ผู้เรียนมีความเมตตา กรุณา มีความรู้สึที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
- 1.5 ผู้เรียนมีความประหยัด รู้จักใช้และรักษาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
- 1.6 ผู้เรียนมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับปฐมวัย ซึ่งกำลังเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนเทศบาล 1 (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดเทศบาลตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนห้องเรียน 3 ห้อง จำนวนนักเรียน 31 คน หญิง 35 คน รวม 66 คน

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับปฐมวัยซึ่งกำลังเรียนอนุบาลศึกษาปีที่ 3 อายุ 4 - 6 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนเทศบาล 1 (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดเทศบาลตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลากแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) 23 คน และ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ 22 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach)

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตามคือ ความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม

ได้แก่ 1) มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามข้อตกลงร่วมกัน 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต 3) มีความกตัญญูต่อบุคคล 4) มีเมตตา กรุณา มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น 5) มีความประหยัด รู้จักใช้และรักษาทรัพย์สิน และสิ่งของ 6) ผู้เรียนมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย

4. ระยะเวลาในการศึกษาทดลอง 40 วัน หรือ 8 สัปดาห์ แบ่งเป็นการทดสอบ

ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ช่วงการทดลอง 30 วัน และการทดสอบหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ โดยทำการทดลองสอนโดยใช้แผนการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว ทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ วันละ 45 นาที ช่วงเวลา 09 : 00 - 09 : 45 น.

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) หมายถึง แนวการสอนที่เชื่อมโยงความรู้ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้มีความสัมพันธ์กันจาก หรือ สถานที่ ตัวละคร การดำรงชีวิตและเหตุการณ์ หรือ สถานการณ์ที่ต้องแก้ไข เกิดเป็นเรื่องราวที่มีความหมาย

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การศึกษาปฐมวัยปีที่ 3 จัดทำโดย ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น สำนักประสานและ พัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

3. แบบวัดความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเรื่องคุณธรรม จริยธรรมทั้ง 6 ข้อ คือ มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีความกตัญญูต่อบุคคล มีเมตตา มีความประหยัด มีมารยาท วัดโดยใช้แบบวัดความรู้ ความเข้าใจ เป็นลักษณะรูปภาพ ให้นักเรียนเลือกภาพถูกต้อง เกณฑ์ให้คะแนนคือ เมื่อถูกให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน

4. แบบประเมินพฤติกรรม หมายถึง แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมทั้ง 6 ข้อ คือ มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีความกตัญญูกตเวที มีเมตตา มีความประหยัด มีมารยาท ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมและให้คะแนน เกณฑ์ให้คะแนน เป็นระดับ 3 ดีมาก 2 ปานกลาง 1 ควรปรับปรุง

5. กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว หมายถึง นักเรียนระดับปฐมวัยที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราวตามองค์ประกอบทั้ง 4 คือ ฉาก หรือ สถานที่ ตัวละคร ภารกิจชีวิต และเหตุการณ์ หรือ สถานการณ์ที่ต้องแก้ไข

6. กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ หมายถึง นักเรียนระดับปฐมวัยที่ได้รับการสอนแบบปกติ โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การศึกษาปฐมวัยปีที่ 3 จัดทำโดย ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

7. คุณธรรม หมายถึง ลักษณะคุณงามความดีที่สั่งสมอยู่ในจิตใจมนุษย์โดยผ่านประสบการณ์จากการ ได้สัมผัสซึ่งแสดงออกโดยการกระทำทางกาย วาจาและจิตใจของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่นและสังคม

8. จริยธรรม หมายถึง แนวทางการประพฤติปฏิบัติอันถูกต้องดีงามทั้งกาย วาจาและใจ ที่บุคคลเลือกปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดความถูกต้อง ความดีงาม ความสงบสุขทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

9. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความสามารถในการจดจำ ที่นักเรียนระดับปฐมวัยในเรื่องความดีงามทั้งทางกาย วาจาและใจ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนมากนัก

10. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การที่นักเรียนระดับปฐมวัยแสดง พฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือคว้นการแสดงผลพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมใน สังคมนั้น

11. นักเรียนระดับปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 4 - 6 ปี กำลังศึกษา ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเทศบาล 1 (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดเทศบาลตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

12. วินัย หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เพื่อควบคุมหมู่คณะให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยและความประพฤติดีงาม ยอมรับรู้และยอมรับในการกระทำของตน

13. ความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับผลแห่งการกระทำของคนด้วยความเต็มใจ เช่น การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ หรือ การดูแลตัวเอง อาบน้ำ แปรงฟัน ทำการบ้าน เป็นต้น

14. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดโกงและไม่หลอกลวง ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เช่น ไม่ขโมยของ ไม่พูดปด ไม่คิดร้ายและกล่าวหาคนอื่น เป็นต้น

15. กตัญญูกตเวที หมายถึง การรู้จักบุญคุณของบุคคลที่มีพระคุณต่อเราและรู้จักตอบแทนผู้มีพระคุณ เช่น การรู้จักตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่และครู ด้วยการเป็นเด็กดี เชื่อฟัง คำสั่งสอน

16. เมตตากรุณา หมายถึง ความคิดและการช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อผู้อื่นมีความทุกข์ ความเดือดร้อน พยายามหาทางช่วยเหลือให้พ้นจากทุกข์ เช่น การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปัน หรือการช่วยเหลือสัตว์ เป็นต้น

17. ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น หมายถึง การที่บุคคลนั้นเห็นคุณค่าของตัวเอง และคนอื่น ไม่ดูถูกตัวเองว่าเป็นคนด้อยค่า น้อยเนื้อต่ำใจ และไม่คิดอิจฉาคนอื่น

18. ประหยัด รู้จักใช้และรักษาทรัพย์สิน หมายถึง การรู้จักสัดส่วนของความจำเป็น ความต้องการที่เกิดขึ้นโดยยึดหลักความพอดี รู้จักใช้ทุกสิ่งทุกอย่างตามความจำเป็น โดยให้ให้น้อยที่สุดและคุ้มค่าที่สุด แต่ได้รับประโยชน์มากที่สุด

19. มารยาท หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย วาจา ที่สะท้อนออกมาจากจิตใจ เป็นข้อปฏิบัติของบุคคลที่แสดงต่อผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

20. วัฒนธรรม หมายถึง แบบแผนในความคิด และการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิต ของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น การทักทายของวัฒนธรรมไทยคือ การไหว้ เป็นต้น

21. นักเรียนระดับปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 4 - 6 ปี กำลังศึกษาชั้น อนุบาล 3 โรงเรียนเทศบาล 1 (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดเทศบาลตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ทางตรง

1. ทำให้ทราบว่า สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนระดับปฐมวัย ได้ด้วยแผนการสอนแบบผูกปิ่นเรื่องราว (Storyline Approach) ได้ดีเพียงใด

2. ทำให้รู้ผลของการใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมต่อนักเรียนระดับปฐมวัย ประโยชน์ทางอ้อม

ได้แนวการสอนคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โดยใช้แผนการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University